

สำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รับที่... ๑๖๖ นส
รับที่(อีเมล)...
วันที่ 26 ส.ค. 2564 13:45

ด่วนที่สุด
ที่ กค ๐๗๔๑/คิ ๑๗๖

กระทรวงการคลัง
ถนนพระรามที่ ๖ กทม. ๑๐๔๐๐

๒๒ มกราคม ๒๕๖๔

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติการแลกเปลี่ยนข้อมูลเพื่อปฏิบัติตามการภาษีอากรระหว่างประเทศ พ.ศ.
และการเข้าร่วมเป็นภาคีความตกลงพหุภาคีระหว่างเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจในการแลกเปลี่ยนข้อมูล
ทางการเงินแบบอัตโนมัติ

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
 ๒. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/๓๑๒๑๒ ลงวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๕๙ และหนังสือ Global Forum on Transparency and Exchange of Information for Tax Purposes ที่ MJG/CP/๒๓๘๗/GF ลงวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๐
 ๓. หนังสือ Global Forum on Transparency and Exchange of Information for Tax Purposes ลงวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๒ หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/๓๗๓๒๓ ลงวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ และหนังสือกระทรวงการคลัง No. ๐๗๑๓/๑๗๕๒๓ ลงวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๒
 ๔. หนังสือ Code of Conduct Group on Business Taxation ลงวันที่ ๒๓ ตุลาคม ๒๕๖๐ และหนังสือกระทรวงการคลัง ที่ ๐๗๑๓/๑๗๕๒๓ ลงวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๐
 ๕. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๓/๒๓๕๗ ลงวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๖๓ หนังสือองค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (Procès-Verbal) และหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๓/ว(ล)๒๗๓๐๘ ลงวันที่ ๓ กันยายน ๒๕๖๓
 ๖. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๓/๓๔๕๗๕ ลงวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ และหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ นร ๐๕๐๓/๓๓๔ ลงวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๒
 ๗. รายชื่อประเทศภาคี Multilateral Competent Authority Agreement on Automatic Exchange on Financial Account Information
 ๘. ร่างพระราชบัญญัติการแลกเปลี่ยนข้อมูลเพื่อปฏิบัติตามการภาษีอากรระหว่างประเทศ พ.ศ.
 ๙. แผนในการจัดทำกฎหมายลำดับรอง
 ๑๐. Multilateral Competent Authority Agreement on Automatic Exchange on Financial Account Information และคำแปล
 ๑๑. รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย รายงานสรุปผลการรับฟังความคิดเห็น หลักฐานการเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

/๑๒. เอกสาร...

ลับ

ลับ

๑๒. เอกสาร Council of the European Union ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ และหนังสือ General Secretariat of the Council ที่ SGS๑๗/๐๙๑๒๒ ลงวันที่ ๒๓ ตุลาคม ๒๕๖๐
๑๓. คำสั่งกระทรวงการคลัง ที่ ๙๕๓/๒๕๖๓ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการเตรียมการด้านการแลกเปลี่ยนข้อมูลทางการเงินระหว่างประเทศตามมาตรฐานสากล ลงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๓
๑๔. หนังสือกระทรวงการต่างประเทศ ด่วนที่สุด ที่ กต ๐๘๐๕/๗๓๘ ลงวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

ด้วยกระทรวงการคลังขอเสนอเรื่อง ร่างพระราชบัญญัติการแลกเปลี่ยนข้อมูลเพื่อปฏิบัติ ตามการภาษีอากรระหว่างประเทศ พ.ศ. และการเข้าร่วมเป็นภาคีความตกลงพหุภาคีระหว่างเจ้าหน้าที่ ผู้มีอำนาจในการแลกเปลี่ยนข้อมูลทางการเงินแบบอัตโนมัติ มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่าย ที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๒) และ มาตรา ๔ (๓) รวมทั้งสอดคล้องตามยุทธศาสตร์ชาติในด้าน (๒) การสร้างรายได้ และการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายสุพัฒนพงษ์ พันธ์มีเชาว์) กำกับการบริหารราชการกระทรวงการคลังได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๙ เห็นชอบให้ประเทศไทย เข้าร่วมเป็นสมาชิกกรอบความร่วมมือเกี่ยวกับการแลกเปลี่ยนข้อมูลทางภาษี เรียกว่า Global Forum on Transparency and Exchange of Information for Tax Purposes (Global Forum) ขององค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (Organisation for Economic Cooperation and Development : OECD) และ OECD ต้อนรับประเทศไทยเข้าร่วมเป็นสมาชิกในลำดับที่ ๑๓๙ เมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๐ รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

๑.๒ ในการเข้าเป็นสมาชิก Global Forum ประเทศไทยต้องยกระดับการแลกเปลี่ยน ข้อมูลแบบร้องขอ (Exchange of Information on Request: EOIR) และดำเนินการแลกเปลี่ยนข้อมูล แบบอัตโนมัติ (Automatic Exchange of Information: AEOI) ดังนี้

(๑) เข้าร่วมการประเมิน (Peer Review) การแลกเปลี่ยนข้อมูลแบบร้องขอ ในช่วงไตรมาสที่ ๑ ปี ๒๕๖๕

(๒) เริ่มแลกเปลี่ยนข้อมูลทางการเงินแบบอัตโนมัติตามมาตรฐานที่ OECD กำหนด เรียกว่า Common Reporting Standard (CRS) คือ การแลกเปลี่ยนข้อมูลบัญชีทางการเงินของ ผู้ไม่มีถิ่นที่อยู่ทางภาษีในประเทศไทยให้กับประเทศคู่สัญญาเป็นประจำรายปี โดยเริ่มแลกเปลี่ยนปีแรก ในเดือนกันยายน ๒๕๖๖ ซึ่งเป็นไปตามที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ รายละเอียด ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓

๑.๓ ปัจจุบันกรมสรรพากรแลกเปลี่ยนข้อมูลทางภาษีภายใต้อนุสัญญาหรือความตกลง เพื่อการเว้นการเก็บภาษีซ้อน (Double Tax Conventions/Agreements) ทั้งนี้ ประเทศต่าง ๆ สามารถ ขยายเครือข่ายคู่สัญญาในการแลกเปลี่ยนข้อมูลทางภาษีภายใต้สัญญาระหว่างประเทศโดยการเข้าเป็นภาคี ความตกลงพหุภาคีว่าด้วยการให้ความช่วยเหลือด้านการบริหารภาษี (Multilateral Convention on Mutual Administrative Assistance in Tax Matters : MAC) ปัจจุบันมีภาคีจำนวน ๑๔๑ ประเทศ โดยประเทศไทยได้รับแจ้งจาก Code of Conduct Group on Business Taxation (COCG) แห่งสหภาพยุโรป เมื่อวันที่ ๒๓ ตุลาคม ๒๕๖๐ ว่า เพื่อไม่ให้ชื่อประเทศไทยถูกบรรจุอยู่ในรายชื่อประเทศที่ไม่ให้ความร่วมมือ

/ทางภาษี ...

ลับ

ลับ

ทางภาษีกับสหภาพยุโรป (EU List) ประเทศไทยต้องเข้าร่วมเป็นภาคีความตกลง MAC ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ เห็นชอบให้กระทรวงการคลังดำเนินการตามข้อกำหนดของ COCG ดังกล่าว รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๔ และมติเมื่อวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๖๓ เห็นชอบการเข้าเป็นภาคีความตกลง MAC ในส่วนของการแลกเปลี่ยนข้อมูล โดยเมื่อวันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๖๓ เอกอัครราชทูตไทยประจำกรุงปารีส สาธารณรัฐฝรั่งเศส ในฐานะผู้รับมอบอำนาจเต็ม ได้ลงนามเข้าร่วมเป็นภาคีความตกลง MAC พร้อมยื่นเอกสารภาคผนวก ข (Annex B) เพื่อแจ้งรายชื่อเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของประเทศไทยตามความตกลง MAC คือ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย ปัจจุบันความตกลง MAC ได้ผ่านความเห็นชอบจากรัฐสภาแล้ว รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๕

๑.๔ เพื่อให้ประเทศไทยดำเนินการได้ตามที่ Global Forum และ COCG กำหนดข้างต้น ประเทศไทยจำเป็นต้องมีกฎหมายเฉพาะเกี่ยวกับการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างประเทศ ซึ่งกระทรวงการคลังได้เสนอร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (การแลกเปลี่ยนข้อมูลตามคำขอระหว่างประเทศและการแลกเปลี่ยนข้อมูลอัตโนมัติระหว่างประเทศ) และคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๖๑ เห็นชอบหลักการร่างพระราชบัญญัติตามที่กระทรวงการคลังเสนอ อย่างไรก็ตาม คณะกรรมการกฤษฎีกาได้มีความเห็นเมื่อวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ ผ่านร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว เฉพาะในส่วนของการแลกเปลี่ยนข้อมูลทุกประเภทที่อยู่ภายใต้อำนาจตามประมวลรัษฎากร ปัจจุบันอยู่ระหว่างเสนอเข้าสู่วาระการพิจารณาของรัฐสภา แต่สำหรับการแลกเปลี่ยนข้อมูลอื่นตามมาตรฐานสากลที่ Global Forum กำหนดนั้น ให้กระทรวงการคลังเสนอเป็นกฎหมายอีก ๑ ฉบับ รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๖

๑.๕ ในการดำเนินการแลกเปลี่ยนข้อมูลทางภาษีระหว่างประเทศตามมาตรฐานสากล ที่อยู่นอกเหนืออำนาจตามประมวลรัษฎากร รวมถึงการแลกเปลี่ยนข้อมูลทางการเงินแบบอัตโนมัติตามที่ Global Forum กำหนด กระทรวงการคลังจึงต้องดำเนินการดังนี้

(๑) เสนอกฎหมายระดับพระราชบัญญัติ คือ ร่างพระราชบัญญัติการแลกเปลี่ยนข้อมูลเพื่อปฏิบัติตามการภาษีอากรระหว่างประเทศ พ.ศ. (ร่างพระราชบัญญัติการแลกเปลี่ยนข้อมูลฯ) เพื่อรองรับการแลกเปลี่ยนข้อมูลที่อยู่นอกเหนืออำนาจตามประมวลรัษฎากรตามการร้องขอของประเทศคู่สัญญา และการแลกเปลี่ยนข้อมูลทางการเงินแบบอัตโนมัติตามมาตรฐานที่ OECD กำหนด (Common Reporting Standard: CRS)

(๒) เข้าร่วมเป็นภาคีความตกลงพหุภาคีระหว่างเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจในการแลกเปลี่ยนข้อมูลทางการเงินแบบอัตโนมัติ (Multilateral Competent Authority Agreement on Automatic Exchange of Financial Account Information: MCAA CRS) ซึ่งเป็นความตกลงย่อยภายใต้ความตกลง MAC ที่เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของประเทศภาคีตกลงแลกเปลี่ยนข้อมูลทางการเงินแบบอัตโนมัติตามมาตรฐาน CRS มีประเทศเริ่มลงนามเป็นภาคีตั้งแต่ปี ๒๕๕๗ ปัจจุบันมีภาคีทั้งหมด ๑๑๐ ประเทศ รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๗ โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจะเป็นผู้ลงนามในฐานะเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของประเทศไทยตามความตกลง MAC ทั้งนี้ การลงนามดังกล่าวจะยังไม่มีผลผูกพัน จนกว่าประเทศไทยจะเข้าเป็นภาคีในความตกลง MAC โดยสมบูรณ์ คือ ยื่นสัตยาบันสารต่อ OECD เพื่อแสดงเจตนาให้ความตกลง MAC มีผลผูกพัน และร่างพระราชบัญญัติการแลกเปลี่ยนข้อมูลฯ ตามข้อ ๑.๕ (๑) ข้างต้นมีผลใช้บังคับ

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

ร่างพระราชบัญญัติการแลกเปลี่ยนข้อมูลฯ ตามข้อ ๑.๕ (๑) และความตกลง MCAA CRS ตามข้อ ๑.๕ (๒) เป็นเรื่องที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อให้ความเห็นชอบตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๒) ร่างพระราชบัญญัติ และมาตรา ๔ (๗) เรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวกับการระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทยตามลำดับ

ลับ

ลับ

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

ร่างพระราชบัญญัติการแลกเปลี่ยนข้อมูลฯ และความตกลง MCAA CRS มีความเร่งด่วนที่สุด เนื่องจากมีกรอบระยะเวลาตามที่ Global Forum กำหนดดังนี้

๓.๑ ร่างพระราชบัญญัติการแลกเปลี่ยนข้อมูลฯ จะต้องมีผลใช้บังคับภายในปี ๒๕๖๔ เพื่อให้ประเทศไทยมีกฎหมายรองรับการแลกเปลี่ยนข้อมูลที่อยู่นอกเหนืออำนาจตามประมวลรัษฎากร ตามการร้องขอของประเทศคู่สัญญาได้ภายในช่วงระยะเวลาที่จะเข้ารับการประเมินข้อมูลแบบร้องขอ ในไตรมาสที่ ๑ ปี ๒๕๖๕ และร่างพระราชบัญญัติการแลกเปลี่ยนข้อมูลฯ จะรองรับการแลกเปลี่ยนข้อมูลทางการเงินแบบอัตโนมัติ เพื่อให้ผู้มีหน้าที่รายงานข้อมูลทางการเงินเริ่มเก็บรวบรวมข้อมูลได้ในปี ๒๕๖๕ และประเทศไทยสามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลทางการเงินแบบอัตโนมัติกับประเทศคู่สัญญาได้ในปี ๒๕๖๖ ตามกรอบระยะเวลาที่ Global Forum กำหนด

๓.๒ ความตกลง MCAA CRS ประเทศไทยควรลงนามโดยเร็วที่สุด เพื่อเป็นการแสดงถึงความมุ่งมั่นในการดำเนินการตามคำมั่นเรื่องการแลกเปลี่ยนข้อมูลทางการเงินแบบอัตโนมัติที่ได้ให้ไว้กับ Global Forum กระทรวงการคลังจึงต้องมีหนังสือถึง OECD เพื่อแจ้งความจำนงการเข้าร่วมเป็นภาคีในความตกลง MCAA CRS ดังกล่าว

๔.สาระสำคัญ ข้อเท็จจริง และข้อกฎหมาย

๔.๑ ร่างพระราชบัญญัติการแลกเปลี่ยนข้อมูลฯ มีวัตถุประสงค์เพื่อรองรับการแลกเปลี่ยนข้อมูลทางภาษีให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล ซึ่งรวมถึงการแลกเปลี่ยนข้อมูลที่อยู่นอกเหนืออำนาจตามประมวลรัษฎากรตามการร้องขอของประเทศคู่สัญญา และการแลกเปลี่ยนข้อมูลทางการเงินแบบอัตโนมัติตามมาตรฐาน CRS ร่างพระราชบัญญัติการแลกเปลี่ยนข้อมูลฯ แบ่งเป็น ๔ หมวด ได้แก่ การแลกเปลี่ยนข้อมูลตามการร้องขอ การแลกเปลี่ยนข้อมูลโดยอัตโนมัติ อำนาจของเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจ และบทกำหนดโทษ รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๘ สรุปหลักการได้ดังนี้

(๑) กำหนดให้เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจมีอำนาจสั่งให้บุคคลรวบรวมและนำส่งข้อมูลของตนเองหรือของผู้อื่นที่อยู่ในการครอบครองหรือการควบคุมของตนตามที่ได้รับการร้องขอจากเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของคู่สัญญา โดยไม่คำนึงว่าข้อมูลนั้นจะเป็นประโยชน์ในการจัดเก็บภาษีตามประมวลรัษฎากรหรือไม่

(๒) กำหนดลักษณะและหน้าที่ของผู้มีหน้าที่รายงานที่ต้องจัดให้ลูกค้าหรือผู้ใช้ อำนาจควบคุมของลูกค้าที่เปิดหรือมีบัญชีทางการเงินกับผู้มีหน้าที่รายงานของตน รวบรวมและตรวจสอบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับบัญชีทางการเงินที่ตนเก็บรักษาของลูกค้า เพื่อป้องกันบัญชีทางการเงินของผู้ที่ต้องถูกรายงาน และให้รายงานข้อมูลที่ต้องรายงานต่อเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจ พร้อมทั้งเก็บรักษาข้อมูลและเอกสารหลักฐานใด ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยผู้มีหน้าที่รายงานสามารถแต่งตั้งตัวแทนเพื่อดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องได้

(๓) กำหนดให้เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจมีอำนาจในการแลกเปลี่ยนข้อมูลรวมถึงเปิดเผยข้อมูลที่ได้จากการแลกเปลี่ยนแก่เจ้าพนักงานประเมินตามประมวลรัษฎากรหรือหน่วยงานอื่น ทั้งนี้ ต้องเป็นไปตามที่สัญญาระหว่างประเทศกำหนด และมีอำนาจในการเปรียบเทียบปรับได้ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด

(๔) กำหนดบทลงโทษในกรณีที่มีการดำเนินการไม่เป็นไปตามที่กำหนดในร่างพระราชบัญญัติการแลกเปลี่ยนข้อมูลฯ

สำหรับกฎหมายลำดับรองของร่างพระราชบัญญัติการแลกเปลี่ยนข้อมูลฯ ประกอบด้วยกฎกระทรวงซึ่งกำหนดค่านิยามและกระบวนการดำเนินงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ บัญชีทางการเงิน สินทรัพย์ทางการเงิน ผู้ที่ได้รับยกเว้นไม่ต้องรายงาน บัญชีที่ได้รับยกเว้นไม่ต้องรายงาน วิธีการพิจารณารายได้ และการคำนวณรายได้ของผู้มีหน้าที่รายงาน กระบวนการตรวจสอบข้อมูลของลูกค้าเพื่อระบุบัญชีที่ต้องรายงาน และวิธีการส่งเอกสารระหว่างเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจและผู้มีหน้าที่รายงาน รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๘

ลับ

~~ลับ~~

๔.๒ ความตกลง MCAA CRS เป็นความตกลงภายใต้ “ข้อ ๖ การแลกเปลี่ยนข้อมูลแบบอัตโนมัติ” ของความตกลง MAC มีวัตถุประสงค์เพื่อป้องกันการหลบหลีกและหลีกเลี่ยงภาษี รวมถึงพัฒนาการปฏิบัติหน้าที่ทางภาษี โดยกำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับการแลกเปลี่ยนข้อมูลทางการเงินแบบอัตโนมัติตามมาตรฐาน CRS ประกอบด้วย ๘ มาตรา รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑๐ สรุปหลักการดังนี้

(๑) เป็นการแลกเปลี่ยนข้อมูลแบบอัตโนมัติรายปีระหว่างเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจโดยประเทศภาคีส่วนใหญ่เลือกส่งและรับข้อมูลแบบต่างตอบแทนกับประเทศคู่สัญญา (Reciprocal)

(๒) ข้อมูลที่ต้องแลกเปลี่ยนสำหรับบัญชีทางการเงินที่เข้าข่ายต้องรายงาน

(๓) ระยะเวลาการแลกเปลี่ยน คือ เริ่มแลกเปลี่ยนข้อมูลในปีที่จะกำหนดในภาคผนวก ฉ ของความตกลง MCAA CRS (Annex F) ภายในระยะเวลา ๙ เดือน หลังจากสิ้นปีปฏิทินที่เก็บข้อมูล โดย Global Forum กำหนดให้ประเทศไทยต้องเริ่มแลกเปลี่ยนข้อมูลภายในเดือนกันยายนปี ๒๕๖๖ ดังนั้น ปีปฏิทินที่มีหน้าที่รายงานต้องเก็บข้อมูล คือ ปี ๒๕๖๕ ทั้งนี้ ภาคผนวก ฉ เป็นภาคผนวกรายการเดียวที่ต้องยื่นเอกสารพร้อมกับการลงนามเข้าเป็นภาคีในความตกลง MCAA CRS (สำหรับภาคผนวกอื่น ๆ สามารถยื่นเอกสารในขั้นตอนการแสดงความตกลง MCAA CRS มีผลผูกพัน)

(๔) รูปแบบในการแลกเปลี่ยนข้อมูล ได้แก่ รูปแบบไฟล์มาตรฐานที่กำหนดขึ้นโดยใช้ภาษา XML (Extensible Markup Language)

(๕) กรณีเกิดข้อผิดพลาดในการส่งข้อมูลให้ประเทศคู่สัญญา หรือผู้มีหน้าที่รายงานไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดในการรายงานหรือการตรวจสอบข้อมูลลูกค้า เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจต้องแจ้งไปยังเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของประเทศคู่สัญญาที่ได้รับผลกระทบจากข้อผิดพลาดดังกล่าว

(๖) การรักษาความลับและความปลอดภัยของข้อมูล จะต้องเป็นไปตามข้อกำหนดในความตกลง MAC โดยข้อมูลที่ได้รับจากการแลกเปลี่ยน จะต้องใช้เพื่อประโยชน์ในการบริหารจัดการจัดเก็บภาษีเท่านั้น

(๗) กรณีพบว่าประเทศคู่สัญญาไม่ปฏิบัติตามความตกลง MCAA CRS อย่างมีนัยสำคัญ เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจสามารถแจ้งระงับการแลกเปลี่ยนข้อมูลกับประเทศคู่สัญญาได้

(๘) ความตกลง MCAA CRS จะมีผลใช้บังคับภายหลังจากที่เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจแจ้งต่อ OECD เพื่อแสดงเจตนาให้มีผลผูกพัน

๕. รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบหรือศึกษาตามกฎหมาย

ร่างพระราชบัญญัติการแลกเปลี่ยนข้อมูลฯ จะช่วยรักษาและส่งเสริมขีดความสามารถในการแข่งขันทางด้านเศรษฐกิจของประเทศโดยผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการตรากฎหมาย รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑๑ สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

๕.๑ ร่างพระราชบัญญัติการแลกเปลี่ยนข้อมูลฯ มีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ในด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน เนื่องจากเป็นการพัฒนานโยบายให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงต่อสถานการณ์โลกและการดำเนินธุรกิจในอนาคต และสอดคล้องกับแผนการปฏิรูปประเทศในด้านเศรษฐกิจ สร้างความเท่าเทียมและเป็นธรรมในการจัดเก็บภาษีผ่านการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างประเทศตามมาตรฐานสากล

๕.๒ ผลกระทบโดยรวมที่อาจเกิดขึ้นจากร่างพระราชบัญญัติการแลกเปลี่ยนข้อมูลฯ คือ การกำหนดอำนาจให้แก่เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจ และกำหนดหน้าที่ให้แก่ผู้มีหน้าที่รายงานและลูกค้าของผู้มีหน้าที่รายงาน ซึ่งเป็นไปตามมาตรฐานสากลของ OECD โดยกฎหมายที่มีความใกล้เคียงกับร่างพระราชบัญญัติการแลกเปลี่ยนข้อมูลฯ ในหมวดการแลกเปลี่ยนข้อมูลโดยอัตโนมัติ คือ พระราชบัญญัติการปฏิบัติการตามความตกลงระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งประเทศสหรัฐอเมริกาเพื่อความร่วมมือในการปรับปรุงการปฏิบัติตามการภาษีอากรระหว่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๐ (FATCA)

~~ลับ~~

ลิส

๕.๓ ในด้านความพร้อมและต้นทุนของภาครัฐจากการใช้บังคับกฎหมาย เนื่องจากในกระบวนการจัดทำร่างพระราชบัญญัติการแลกเปลี่ยนข้อมูลฯ ได้มีการหารือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาโดยตลอด ดังนั้น ผู้ที่เกี่ยวข้องจึงรับทราบและเตรียมการเพื่อการดำเนินการเมื่อกฎหมายมีผลใช้บังคับ โดยในส่วนของ การแลกเปลี่ยนข้อมูลแบบอัตโนมัติ นั้น จำเป็นต้องมีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาประยุกต์ใช้เพื่อการจัดเก็บและการนำส่งข้อมูล ทั้งนี้ กระทรวงการคลังโดยกรมสรรพากรสามารถใช้เทคโนโลยีและทรัพยากรที่มีอยู่ในการพัฒนาการดำเนินงานดังกล่าวได้

๕.๔ กระทรวงการคลังโดยกรมสรรพากรได้เปิดรับฟังความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องระหว่างวันที่ ๗ - ๒๓ สิงหาคม ๒๕๖๓ และได้นำผลการรับฟังความคิดเห็นมาประกอบการวิเคราะห์ผลกระทบแล้ว โดยผู้ร่วมแสดงความคิดเห็นมีความเห็นว่า ในการจัดทำกฎหมายลำดับรอง ระเบียบ หรือคู่มือเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ตามร่างพระราชบัญญัติการแลกเปลี่ยนข้อมูลฯ ควรมีการหารือกับภาคเอกชน เพื่อให้การเตรียมความพร้อมและการดำเนินการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

๖. ผลกระทบ

ร่างพระราชบัญญัติการแลกเปลี่ยนข้อมูลฯ และความตกลง MCAA CRS เป็นการดำเนินการเพื่อรองรับการแลกเปลี่ยนข้อมูลทางภาษีระหว่างประเทศให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล ซึ่งจะส่งเสริมภาพลักษณ์ของประเทศไทยใน ๒ ด้าน ดังนี้

๖.๑ ในการจัดทำรายชื่อประเทศที่ไม่ให้ความร่วมมือทางภาษีของสหภาพยุโรป (EU List) จะพิจารณาจากเกณฑ์ด้านความโปร่งใสทางภาษี ๓ เกณฑ์ ได้แก่

(๑) การกำหนดให้มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลทางการเงินแบบอัตโนมัติตามมาตรฐาน CRS

(๒) การได้คะแนนในระดับ Largely Compliant ขึ้นไป ซึ่งเป็นระดับรองจากอันดับสูงสุด (Compliant) สำหรับการเข้ารับการประเมิน (Peer Review) การแลกเปลี่ยนข้อมูลแบบร้องขอ

(๓) การเข้าร่วมเป็นภาคีในความตกลง MAC

เกณฑ์ที่ประเทศไทยให้คำมั่นกับสหภาพยุโรปเพื่อไม่ให้จัดประเทศไทยอยู่ใน EU List คือ เกณฑ์ที่ (๓) มีกำหนดการต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในเดือนสิงหาคม ๒๕๖๔ โดยเกณฑ์ (๑) และ (๒) ยังคงเป็นเกณฑ์กลางที่สหภาพยุโรปกำหนดในการพิจารณาความโปร่งใสทางภาษีของประเทศอื่น ๆ ดังนั้น การจัดทำร่างพระราชบัญญัติการแลกเปลี่ยนข้อมูลฯ และการเข้าร่วมเป็นภาคีในความตกลง MCAA CRS จะเป็นการดำเนินการเพื่อรองรับเกณฑ์ (๑) และ (๒) อันเป็นการแสดงจุดยืนของประเทศไทยในด้านความโปร่งใสทางภาษีครบทั้ง ๓ เกณฑ์ตามที่สหภาพยุโรปกำหนด รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑๒

๖.๒ การแลกเปลี่ยนข้อมูลทางการเงินแบบอัตโนมัติเป็นเครื่องมือหนึ่งที่ OECD กำหนดขึ้นมาเพื่อป้องกันการหลีกเลี่ยงภาษีข้ามชาติ ปัจจุบันมีภาคีที่ร่วมแลกเปลี่ยนข้อมูล ๑๑๐ ประเทศ โดยประเทศในภูมิภาคอาเซียนที่เป็นภาคีแล้ว ได้แก่ บรูไน มาเลเซีย สิงคโปร์ และอินโดนีเซีย นอกจากนี้ Global Forum ได้นำมาเป็นเกณฑ์ดำเนินการเพื่อเพิ่มความโปร่งใสทางด้านภาษีให้กับประเทศสมาชิก โดยจะพิจารณาจากสภาพเศรษฐกิจ ภาครัฐกิจการเงิน และกฎหมายภายในที่เกี่ยวข้องกับภาษีและการแลกเปลี่ยนข้อมูล เพื่อกำหนดรายชื่อประเทศที่ต้องดำเนินการด้านการแลกเปลี่ยนข้อมูลทางการเงินแบบอัตโนมัติ ซึ่งประเทศไทยอยู่ในรายชื่อดังกล่าว และมีกำหนดการเริ่มแลกเปลี่ยนข้อมูลครั้งแรกในเดือนกันยายนปี ๒๕๖๖ โดยประเทศไทยจะได้รับข้อมูลทางการเงินจากประเทศคู่สัญญาเช่นเดียวกัน อันจะเป็นประโยชน์ต่อการบริหารการจัดเก็บภาษี และสร้างความเป็นธรรมสำหรับผู้เสียภาษีในประเทศ ทั้งนี้ หากประเทศไทยไม่สามารถดำเนินการแลกเปลี่ยนข้อมูลทางการเงินแบบอัตโนมัติตามที่ได้ให้คำมั่นไว้กับ Global Forum จะส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ของประเทศไทยในด้านความโปร่งใสทางภาษี และอาจถูกพิจารณาเป็นแหล่งในการหลบเลี่ยงภาษีข้ามชาติ

ลิส

ลับ

๗. ความเห็นของคณะกรรมการหรือหน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้อง

๗.๑ กระทรวงการคลังได้แต่งตั้งคณะกรรมการเตรียมการด้านการแลกเปลี่ยนข้อมูลทางการเงินระหว่างประเทศตามมาตรฐานสากล (คณะกรรมการฯ) เพื่อให้การพิจารณาจัดทำร่างพระราชบัญญัติการแลกเปลี่ยนข้อมูลฯ เป็นไปด้วยความรอบคอบและผ่านการพิจารณาของหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง โดยมีปลัดกระทรวงการคลังเป็นประธานกรรมการ คณะกรรมการฯ ประกอบด้วย อธิบดีกรมสรรพากร ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง และผู้แทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย และกระทรวงการต่างประเทศ รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑๓ โดยร่างพระราชบัญญัติการแลกเปลี่ยนข้อมูลฯ ได้ผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการฯ เรียบร้อยแล้ว

๗.๒ กระทรวงการต่างประเทศโดยกรมสนธิสัญญาและกฎหมายได้มีหนังสือถึงกรมสรรพากร แจ้งเกี่ยวกับการดำเนินการตามข้อกำหนดของ Global Forum เรื่องการแลกเปลี่ยนข้อมูลทางการเงินแบบอัตโนมัติว่า จะเป็นการยกระดับให้ประเทศไทยมีแนวปฏิบัติและกฎหมายภายในที่สอดคล้องกับมาตรฐานสากล และเป็นรูปแบบการแลกเปลี่ยนข้อมูลที่ระบุไว้ในความตกลง MAC ที่ประเทศไทยอยู่ระหว่างดำเนินการเข้าเป็นภาคี ทั้งนี้ ต้องดำเนินการออกกฎหมายเพื่อรองรับการแลกเปลี่ยนข้อมูลดังกล่าวให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑๔

๘. ข้อเสนอเพื่อพิจารณา

กระทรวงการคลังพิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้ประเทศไทยสามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลทางภาษีระหว่างประเทศได้ตามมาตรฐานสากล เห็นควรนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา ดังนี้

๘.๑ อนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติการแลกเปลี่ยนข้อมูลเพื่อปฏิบัติตามการภาษีอากรระหว่างประเทศ พ.ศ. และให้ส่งคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาต่อไป

๘.๒ ให้ความเห็นชอบการเข้าเป็นภาคีความตกลงพหุภาคีระหว่างเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจในการแลกเปลี่ยนข้อมูลทางการเงินแบบอัตโนมัติ (Multilateral Competent Authority Agreement on Automatic Exchange of Financial Account Information: MCAA CRS) แบบส่งและรับข้อมูลแบบต่างตอบแทนกับประเทศคู่สัญญา (Reciprocal)

๘.๓ ให้ความเห็นชอบร่างความตกลง MCAA CRS

๘.๔ ให้กระทรวงการคลังมีหนังสือถึง OECD เพื่อแจ้งความจำนงในการลงนามเข้าเป็นภาคีตามข้อ ๘.๒ และให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังในฐานะเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจตามความตกลงพหุภาคีว่าด้วยการให้ความช่วยเหลือด้านการบริหารภาษี (Multilateral Convention on Mutual Administrative Assistance in Tax Matters) เป็นผู้ลงนามในร่างความตกลง MCAA CRS ตามข้อ ๘.๓ พร้อมยื่นเอกสารภาคผนวก ฉ (Annex F) ระบุกำหนดเวลาเริ่มแลกเปลี่ยนข้อมูลสำหรับประเทศไทย คือ เดือนกันยายน ปี ๒๕๖๖ ตามที่ Global Forum กำหนด

๘.๕ ให้ความเห็นชอบในการนำความตกลง MCAA CRS ตามข้อ ๘.๔ ที่ได้ลงนามแล้วเข้าสู่วาระการพิจารณาของรัฐสภา

๘.๖ ให้ความเห็นชอบในการเสนอร่างพระราชบัญญัติการแลกเปลี่ยนข้อมูลฯ ที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกาแล้ว เข้าสู่วาระการพิจารณาของรัฐสภา เมื่อความตกลง MCAA CRS ได้ผ่านความเห็นชอบของรัฐสภาแล้วตามข้อ ๘.๕

๘.๗ รับทราบแผนในการจัดทำกฎหมายลำดับรอง กรอบระยะเวลา และกรอบสาระสำคัญของกฎหมายลำดับรองที่ต้องออกตามร่างพระราชบัญญัติการแลกเปลี่ยนข้อมูลฯ

ลับ

~~ลับ~~

๘.๘ ให้กระทรวงการคลังแจ้ง OECD เพื่อให้ความตกลง MCAA CRS มีผลผูกพัน เมื่อร่างพระราชบัญญัติการแลกเปลี่ยนข้อมูลฯ มีผลใช้บังคับเป็นกฎหมายแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายอาคม เติมพิทยาไพสิฐ)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

กรมสรรพากร
ศูนย์ปฏิบัติการตามพันธกรณีระหว่างประเทศ
โทร. ๐ ๒๒๗๒ ๘๖๓๐
โทรสาร ๐ ๒๖๑๗ ๓๖๔๓

~~ลับ~~